

Leden VNG

15-0045776

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8570		2
betreft	ons kenmerk	datum
Modelgedragscode	ECWGO/U201500388	09 maart 2015

Geacht college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u herziene modelgedragscodes integriteit politieke ambtsdragers: een voor de bestuurders en een voor de volksvertegenwoordigers. Deze modelgedragscodes vervangen de versie zoals thans als bijlage is opgenomen in de Handreiking integriteit politieke ambtsdragers. Ook deze herziene modelgedragscodes zijn het resultaat van een samenwerking tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Later dit jaar wordt ook de Handreiking up to date gemaakt en de codes zullen daar weer als bijlagen aan worden toegevoegd.

Op grond van signalen uit de praktijk zijn deze versies van de modelgedragscode compacter en toegankelijker gemaakt en is uit de code gehaald wat al wettelijk geregeld is. Bij elke bepaling in de code is kort het wettelijk kader aangegeven waarvan de bepaling een nadere uitwerking of invulling is. In een algemene inleiding is de code in een breder perspectief geplaatst en zijn doel en (juridische) status van de code geduid. Verder is de modelgedragscode gesplitst: één modelgedragscode voor de leden van het dagelijks bestuur en één modelgedragscode voor de volksvertegenwoordigers.

Het rechtskarakter van de gedragscode is dat van een interne regeling, als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels. De gedragscode bevat in aanvulling op wettelijke regels gedragsnormen en regels over procedures die de transparantie van het handelen van politieke ambtsdragers evenals van de besluitvorming over en de naleving van de normen vergroten. Zij vormt een beoordelingskader en leidraad bij twijfel, vragen en discussies. Het niet naleven van de gedragscode heeft geen rechtsgevolgen. Sprake is van zelfbinding. De regels worden in gezamenlijk debat vastgesteld door de politieke ambtsdragers zelf. In dit licht moeten de regels in de code worden gezien. Dat maakt de gedragscode evenwel niet vrijblijvend. De bestuurders kunnen daarop worden aangesproken en zij dienen zich over de naleving ervan te verantwoorden. Het niet naleven van de gedragscode kan dus wel onderdeel worden van politiek debat en politieke gevolgen hebben.

Bij het opstellen van de nieuwe modelgedragscode zijn voorbeelden uit de praktijk betrokken. Over de concepten is een expertmeeting georganiseerd met bestuurders, volksvertegenwoordigers en ambtenaren bij gemeenten, provincies en waterschappen evenals met deskundigen vanuit de wetenschap en het kennisinstituut BIOS.

Bij het opstellen van de nieuwe modelgedragscode zijn voorbeelden uit de praktijk betrokken. Over de concepten is een expertmeeting georganiseerd met bestuurders, volksvertegenwoordigers en ambtenaren bij gemeenten, provincies en waterschappen evenals met deskundigen vanuit de wetenschap en het kennisinstituut BIOS. Dat heeft waardevolle opmerkingen, tips en suggesties opgeleverd waarmee voordeel is gedaan bij de vaststelling van de definitieve versie van de modelgedragscode. De expertmeeting heeft ook de vraag naar boven gebracht of een aantal gedragspatronen uit de code moeten worden omgezet in wettelijke regels die bindend zijn voor alle politieke ambtsdragers. De betrokken koepelorganisaties en het ministerie van BZK willen hierover op een later moment de discussie aan gaan.

De herziene modelgedragscodes zijn een hulpmiddel voor de politiek ambtsdragers bij de decentrale overheid om met elkaar het gesprek te voeren voor het vaststellen van de codes voor het algemeen en dagelijks bestuur. Deze herziene modelgedragscodes staan niet op zich zelf maar vormen onderdeel van de activiteiten om de alertheid voor integriteit verder te vergroten en een helpende hand te bieden om kwesties op dit gebied bespreekbaar te maken en/of te voorkomen.

Voor vragen over de modelgedragscodes kunnen gemeenten contact op nemen met Hakima Lamchachi (Hakima.Lamchachi@VNG.nl of 070-3738570), provincies met Rianne Becht (RBecht@IPO.nl of 070-8881212) en waterschappen met Arjan Guijt (AGuijt@uvw.nl of 070-3519862).

Wij bevelen u de modelgedragscodes van harte aan.

Hoogachend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter Directieraad

Interprovinciaal Overleg

drs. G. Beukerna
algemeen directeur

Unie van Waterschappen

Ir.ing. A.J. Vermuë
Algemeen directeur